

ונערות, רובם בוגרי תיכון, אך היו ביניהם גם כמה בחורים ובחורות בגיל 20 ומעלה. הסיבה לסנוניות העליה מטורקיה, מקורה בשמועה על צעדים נגד היהודים שממשלת טורקיה עומדת לבצע, בלחץ סוכני ה"גסטפו" הנאציים, שפתחו לעצמם משרד באנקרה הברירה. זה היה מרקם היחסים עם הממשל הגרמני. איש לא ידע אם היה ביסוס לשמועות ולחששות אלו, אך גורל יהודי יוון, הלא רחוקה, כבר היה ידוע ברבים. אין זה מפתיע, אפוא, שכמה מהמשפחות העשירות התארגנו ושלחו את ילדיהם לארץ ישראל, באמצעות הסוכנות היהודית.

צעירי הקבוצה הטורקית היו מאוד מטופחים בהופעתם. הבנות לבושות יפה, עם סרטים בשער. רובם דיברו צרפתית או לדינו כשפה שניה. את העברית קלטו מהר. ניכר היה שהתחנכו באווירה אחרת, במנטליות שונה. בהיעדר ראש המשפחה, אח ראה עצמו אחראי לאחותו, שאמורה הייתה לציית לו באופן מוחלט. הבנים המבוגרים יותר, היו רגילים לצאת עם אביהם, או לבדם, לבתי קפה ולתענוגות גבריות מובהקות אחרות, הבנות – לעולם לא יצאו את הבית ללא השגחה. עם זאת, הנערים נהגו ככל נוער בגילם, פרט אולי לסוג הקללות שהטיחו איש ברעהו, כשהבולטת בהן הייתה "פזוונגו" – סרסור בעברית.

ההירארכיה והמשמעת המשפחתית לא נמשכה זמן רב. הבנות חשו מהר, שבסביבה החדשה ובחברה הקיבוצית אין עוד תוקף לסמכות האח. הרגישו עצמן כציפורי דרור – ללא כל השגחה והגבלה – שיכורות חופש.

בין הרכילויות והמעשיות הרבות, שעשו להן כנפיים במשק, נכנס לתולדות המקום גם הסיפור הקלאסי על פיתוי מוצלח לנישואין פיקטיביים ומוסר השכל לצידו. הקורבן הנאיבי, איש תמים ולא דווקא צעיר, ממאגר הרווקים במשק. ומעשה שהיה כך היה. בין הנערות הבוגרות יותר, בקבוצה הטורקית, הייתה אחת יפהפיה, שהגיעה כבודדה ונדמה, שלא הייתה קשורה במיוחד לחבורתה. היא קשרה קשרים הדוקים למדי לפקיד מכס, בחור צעיר חיפני ולא חבר משק, ששימש כמוכס במחסן חומרי הגלם של בית החרושת. כספק לצבא הבריטי, נהנה בית החרושת מפטור ממכס ובלו על חומרי גלם כסוכר ופולפה מיובאים, ששימשו לייצור הריבה, שהצבא הזמין. רישום שקי הסוכר וחביות הפולפה לא היה עבודה מפרכת ומעבר לשעות המעטות, שחייב היה לכהן בפתח המחסן (האם מפתחות המחסן נמצאו בידי עובד בית החרושת, חבר משק – לא ידעתי), נשאר לו די פנאי לחפש לעצמו בידור. מטרותו, ולא רק שלו, הייתה קבוצת בנות הגרעין הטורקי, המשוחררות מהשגחה ושלוחות רסן, צמאות להרפתקה.

היכרות פקיד המכס שלנו, עם היפהפיה מארץ אלף לילה ולילה, לא עוררה תשומת לב מיוחדת. התקשרויות בין צעירים באו וחלפו כאורך יום. אלא שיום אחד, נודע ברבים שהלל ליבוביץ', רכז ענף הבנות, פאר הרווקים, חוטר למשפחת ליבוביץ' הענפה, מיוצאי לטביה וממייסדי המשק, עומד להיכנס בקרוב לברית נישואין עם דליה ששון, ילידת קושטא – היא היפהפיה שלנו. הנערה בת עשרים והלל מזמן עבר את מחסום השלושים. כלפי חוץ הכל ששו ושמו, עוד רווק חסר תקווה מצא לעצמו סוף-סוף אשת חיל. תגובת המשפחה (אחים ואחיות ואב ישיש) לא נשמעה; התלחשו רק, שבני משפחת ליבוביץ' רחוקים מלקבל בזרועות פתוחות את הנישואין ואת הכלה: "פרנקינה" עם אופי מפוקפק, גם אם ממשפחה טובה, אינה מתאימה להיקלט בשבט מייסדים. הלל, כשנשאל על איך וכיצד, רק מלמל משהו כי יהיה צורך בהזרקה רבה, מעין תהליך גיור, כדי שאישתו לעתיד תדע להתאים עצמה לסביבתה הנעלה החדשה. על שאלות הנוגעות לענייני הלב הלל ענה, שבהתחשב בחינוכה ובמנטליות המזרחית של האישה הצעירה, מובן שמגיעים אינטימיים לפני הנישואין אינם באים בחשבון.

החתונה הייתה לאירוע שני בגודלו רק לליל הסדר. משתה וסעודה על הדשא ונאומים אין ספור. אצל אחדים נימת הברכה הייתה בגוון יותר מדי פורימי, לאו דווקא לכיוון האירוטי, אלא יותר לכיוון החברתי: "את מי תפסת לך". גם את אבא ליבוביץ' הזקן מישהו גרר למרכז המעגל וביקש ממנו להגיד כמה מילים. והחכם הקשיש אמר רק משפט אחד: "אין אני צריך לדבר – כולכם יודעים איך אני מרגיש היום...".